

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e 20

Telefon p. oraș și în
 suburbii Nr. 758.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada numărul 1 a.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Obligații pentru viitor.

Vorbind despre discursul pronunțat în parlament de deputatul secuilor Bela Maurer, ne-am oprit asupra celor constatate de dsa cu privire la greșala săvârșită de diriguiitorii maghiari față de aceia pe cari erau chemați să-i conducă și să-i îndrumeze cu toată sinceritatea și buna credință posibilă în sensul de a le da puțința să prindă rostul noii situații politice, creiată de război.

În ultima parte a discursului său deputatul secuilor arată cum s'ar putea remedia greșala săvârșită, insistând asupra faptului că aceasta trebuie să fie în primul rând menirea „Partidului național secuiesc și democrat maghiar.”

„Acest partid are datoria — repetăm textual — să organizeze treptat elementul maghiar de pe teritoriile încorporate. Trebuie făcut ca toate păturile poporului să primească principiile noastre politice și prin aceasta să se creeze o armonie unitară sănătoasă.

Scopul principal al politicii secuiești este, deoparte, ca pe lângă menținerea intereselor naționale, secuilor se caute o armonie cu națiunea română, pe de altă parte, ca eliberând poporul săcuesc și maghiar din Ardeal de sub influența concetățenilor șovinisti maghiari, de conducătorii lor vechi și de seducătorii lor de astăzi, să se poată da României întregite cetățeni capabili și cinstiti.

Ideea pe care o degajează stârșitul discursului dlui Maurer Bela, este că atunci când minoritățile își vor pune sentimentele lor de acord cu durabilitatea și trănicia, pe veci asigurată a situației de azi, numai atunci se va putea vorbi de evoluția și de progresul pe toate tărâmurile, ce trebuiesc realizate.

Secuilor au înțeles adevărata situație și în baza înțelegerii au realizat acordul sufletesc de care ne ocupăm mai sus. Totuși în numele secuilor trebuiesc să vorbească numai aceia cari au cu acest popor legături de sânge și identități de rasă, pentru că numai aceștia ar putea să semnaleze neajunsurile, să expue aspirațiile și să informeze statul în mod limpede și dezinteresat.

Acestea sunt în esența lor părțile mai însemnate ale discursului dlui Maurer, bine înțeles afară de acelea unde dsa arată aceea ce ar trebui făcut în folosul populației secuie, chestie de care urmează să ne ocupăm în articolele viitoare.

Într'un răspuns strălucit d. Nicolae Iorga a arătat că statul român va îngriji să se satisfacă toate nevoile populației maghiare, ca și nevoile tuturor celorlalte națiuni cari locuiesc pe pământul românesc.

Vederile drepte și judecata loială dela care s'au inspirat cuvintele deputatului secuilor, au găsit în toate cercurile politice ca și în sânul minorităților o repede și justificată aprobare.

Parlamentul.

Agentia telegrafică „Damian” (Iostă Dacia)

Sedința camerei dela 8 Martie.

București. D. Toma Stelian, mulțumește deputaților ardeleni pentru reușita alegerii dsale ca deputat al Aradului. Mulțumește dlui N. Iorga, pentru frumoasele cuvinte ce-i a adresat cu ocazia validării mandatului său și arată în linii generale lupta uriașă și cinstită ce s'a susținut din ambele părți, pentru reînțregirea neamului și a patriei. Sătuește pe ardeleni să lucreze de acord cu parlamentarii Munteniei și Moldovei, cari au dus o crâncenă luptă pe terenul politicii naționale, și cari de acum înainte vor trebui să-și desvolte și mai mult activitatea, făcând alături de reprezentanții noilor ținuturi politica adevărată a tuturor românilor.

Vorbind despre minoritățile etnice d. Stelian, este de părere, că acestora trebuie să le dăm toată libertatea culturală, cu bunul și nobilul gând, de a ni-i face prieteni adevărați.

Apelează în sfârșit la toți parlamentarii, să conlucreze la unirea sufletească adevărată, ca să arătăm lumii, că suntem demni de fericirea ce ni-e hărăzită, să ne vedem patria reîntregită, neamul unit între aceleași hotare.

D. Toma Stelian, declară de încheiere, că donează pe seama școalelor românești din Arad, toată ziua sa de deputat.

D. Iorga în numele camerei mulțumește dlui Stelian pentru acest dar maritim, și apelează la deputați, să se facă vrednici de acelaș gest nobil.

D. Iosif, interpelează în chestia arestării socialiştilor din Ploiești, precum și a arestării dlui Flueraș, fost șef de resort în E. D.

D. Drăgulescu interpelează în chestiunea agrară, indicând mai multe cazuri, privitoare la marii proprietari de pământuri, cari își vând moșiile și părăsesc apoi țara. Tot în chestia agrară interpelează d. Teicu, arătând că cele 240 mii de lanțuri de pământ, destinate de E. D. nici până acum nu au fost arendate țărănilor.

Stabilește, că vina întreagă a acestei neglijențe păgubitoare o poartă secretarul general al resortului agriculturii, d. C. Osvadă, care nici până azi nu a trimis în comune comisiunile de distribuire a pământurilor.

Se amână discutarea proiectului de lege, înaintat de ministrul lucrărilor publice pentru procurarea de automobile de inspecție pe seama E. F. R.

Se votează însă suma de un millon 700 mii de lei, pentru construirea grăbică, a liniei ferate Chișinău, Bender, Reni.

Senatul.

— Organizarea jandarmeriei rurale. —

București. — Senatul își începe sedința la ora 15, sub președenția dlui Paul Bujor.

Pe banca ministerială sunt dnii ministrii Lupu, general Moșoiu și Borcia.

D. ministru Lupu depune proiectul de lege pentru organizarea jandarmeriei rurale și cere să se admită urgența. Se admite.

D. general Anastasiu își desvoltă interpelearea adresată ministrului de război relativ la destiințarea M. E. G. Sedința se ridică la ora 19.

In ajunul păcii cu Ungaria.

Încă vre-o câteva zile de grea așteptare și vom fi fericiții martori ai semnării păcii cu Ungaria, pace de care ambele state au nevoie atât de accentuată.

În timp însă ce România, învingătoarea dar și salvatoarea maghiarilor așteaptă cu liniște această pace, ce nu corespondă în întregime dreptelor noastre aspirațiuni, Ungaria devine din nou amenințătoare, chiar în ajunul păcii, făcând astfel dovada, că din întreg trecutul de sbuciumări și greutăți nu a învățat nimic și nu știe pune nici un preț, pe umanitatea acelor cari au salvat-o prin sângele și eroismul lor din cătușele bolșevismului, — ca și pe umanitatea aliaților, cari în cele mai teribile clipe ale prăbușirii sale, au venit în ajutorul poporului maghiar.

Unul dintre cele mai răspândite ziare din capitala Ungariei „Pesti Hirlap”, organul inspirat de însuși Apponyi, într'un număr mai recent la loc de frunte scrie între altele:

„Nu renunțăm la nădejdea într'un apropiat viitor mai fericit, deși Millerand se dovedește de neînduplecat, iar ziarele franceze mențin apăsător focul urei în contra noastră, ațitând înapotrivă-ne opinia publică și pe membrii consiliului ambasadorilor.”

Agitatorii cehoslovaci, români, sârbi, având în frunte pe Vaida-Voevod, în turneurile făcute contra noastră, nu se mărginesc numai la mijloacele presei, ei ne calomniează în întruniri publice și în adunări oficiale.

Cei streini de tenacitatea cu care urmărim noi țintele noastre, ar putea crede, că antanta va sancționa toate punctele păcii din Neuilly, eschizându-ne aproape din rândurile neamurilor, cari au drept la viață.

Făcând astfel, să nu creadă însă Antanta, că a putut tăia aripile vulturului, și nu se va mai putea ridica în nălțimi glorioase, prin aceea că am fost încunjuțați de un inel de sugrumători, în această mică ciuntită și săracă țară ungurească.

Un lucru nu-l înțelegem, — spune „Pesti Hirlap” — cum de nu văd primejdia agerii și cumpătații politicieni ai Angliei.

Cum de nu protestează Italia, ale căreia interese sunt identice cu ale ungarilor!

Ne punem toată nădejdea în America, care nu și-a dat părerea asupra judecării noastre. America știe, că maghiarii sunt jertfele și martirii cei mai neprihăniți ai acestui război și ea nu va îngădui, ca Ungaria și tradițiile civilizatoare de o mie de ani ale acesteia să fie usurpate de dragul unor cehi sau sârbi inculți.

„Și America înțelege mai bine, decât lumea politică europeană primejdia ce ar prezenta pentru pacea lumii aceea Ungarie nedreptățită, care în mijlocul Europei, ar deveni craterul vulcanului, care va prăpădi lumea.”

Articolul se încheie astfel:
 „Să ne aducem aminte de avertismentul lui Gambetta, dat Franței, după pierderea Alsaciei și Lorenei!”

„Să nu mai avem de-acum înainte nici un alt gând, — dar niciodată să nu vorbim despre el.”

Ungaria, după cum se știe, afară de 130 mii de soldați, are azi și 20 mii de jandarmi — mobiizați în interesul unui gând, despre care... nu se vorbește.

INFORMAȚII.

— Toți d. senatori și deputați ai partidului național român. sunt convocați pe ziua de 13 Martie la București. Președinția Partidului.

— „Correspondenz Bureau“ din Viena anunță, că la o întrunire publică din Salzburg, s-a cerut din nou, să se permită Tirolului alipirea la Germania.

— O telegramă din Madrid anunță, că grevele C. F. și poșta-telegraf din Portugalia au încetat. Comunicația între Madrid și Lisabona este complet restabilită.

— Reg. 93 inf. din localitate de sub comanda dlui Colonel Vlad, în numele orfanilor de război ai reg., aduce viile sale mulțimiri domnului prefect al jud. Arad, dr. I. Iarșeu pentru bună voință ce-a avut-o de-a pleca frumoasa sumă de 5000 de cor. e care a donat-o orfanilor, din partea județului.

Deasemenea se aduc călduroase mulțumiri tuturilor persoanelor caritabile cari au contribuit la acest marinos dar.

— Întârziând mai mulți candidați de secretari comunali la examenul de capacitate ținut în Cluj în luna Februarie, resortul internelor a fixat pentru aceștia un nou termen de examen.

Eri a sosit la subprefectura județului telegrama resortului de interne, care spune că toți acei candidați de secretari comunali, ari au întârziat termenul din Februarie vor trebui să se prezinte la examenul de capacitate în 18 Martie, fiind prevăzuți cu documente originale conform ordinului nr. 685/1920.

În vederea acestui examen sunt invitați toți candidații din județ a se prezenta cât mai curând la subprefectură pentru validarea actelor necesare; toți vor trebui să aducă cu sine și tabloul personal și opinia primarului.

Candidații, cari nu-și vor vedea actele la subprefectura județului nu vor fi admisi la examen.

— În numărul 90 al „Gazetei Oficiale“ a apărut sub nr. 2779/920 ordonanța E. D. în chestiunea comerțului cu hârtia monedă, în înțelesul căreia sunt autorizate a se ocupa cu schimbul de bani, numai institutele și așezămintele financiare, cari prin statutele și registrele lor de afaceri, pot justifica operațiunile de schimb. Aceleași legi se referă și la zarații (casele de schimb), a căror concesiune datează dinainte de 28 Iulie 1914.

În sensul ordonanței numeroasele zarații, cari s-au înmulțit în orașele noastre ca bureții, deschise de elemente nu totdeauna de încredere, vor trebui să-și înceteze activitatea, îndreptată, cu rare excepții, spre exploatarea poporului neorientat și credul.

Constatăm însă cu părere de rău, că această ordonanță nu se execută nici la Timișoara, nici la Oradea-mare, nici la Arad, unde de curând, s'a deschis o nouă zarație.

Atragem atențiunea celor în drept asupra acestei anomalii, față de care credem că E. D., nu a luat înzadar dispozițiile restrictive.

— Prin înaltul decret no 4330. M. Sa Regele, a conferit sublt. Cojalu Ioan din reg. 86 infanterie, ordinul „Coroana României“ cu spade, în gradul de cavaler cu panglica „Virtutea Militară“ pentru curajul și priceperea cu care a condus plutonul său de mitraliere în luptele dela Tisa contra bolșevistilor maghiari.

— Din Cernăuți ni s'e anunță, că acolo au avut loc impozante manifestațiuni, cu prilejul recunoașterii alipirii Basarabiei la patria mamă.

— C. D. a aprobat pentru orașul Arad încassarea impositului după drojduțe cu termen până la sfârșitul acestui an. Din încassarea acestui impozit rezultă pentru oraș un venit de 8—10 milioane.

— În privința trăsurilor de lux s'au fixat următoarele impozite anuale: pentru trăsurile cu doi cai 300 cor., trăsurile cu un cal 200 cor. Pentru trăsurile particulare, cu doi cai 400 cor., pentru seze cu un cal 300 cor.

— Membrii comitetului clubului sportiv „Gloria“ sunt convocați la ședință pentru joi, 11 Martie, seara la orele 8, în localul societății de asigurare „România“ (fost Banca generală) Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 1, etaj II.

— Asociațiunea studenților români din Paris a organizat o serie de matineuri. Primul matineu a avut loc în 24 Ianuarie sub patronajul doarei Elena Vacarescu. Matineul a fost deschis cu o alocuțiune de d. Robert de Fiers.

Au onorat matineul cu prezența lor d-na Poincare, primul ministru român d. A. Vaida, toți miniștrii străini în Paris, rectorul universității din Paris și alți oaspeți distinși.

— La „Casa Culturală“ din frunțașă comună Șiria, Dumineca trecută d. inv. director Ioan Mladin, în fața multor ascultători a vorbit despre primejdia bolșevismului. Inv. Petru Giongradi, distribue în fiecare Duminecă cărți în serviciul aceluiaș scop pe care poporul le cetește cu plăcere și interes.

Sub președinția preotului R. Măieroșan s'a înființat „Reuniunea de lectură și cântări a meseriașilor români“ — fiind însărcinat cu conducerea corului maestrul din Sântana, Ioan Toconiță.

— Secția contravențiilor din poliția de stat a pedepsit cu amendă de 20 cor. pe 200 femei dovedite cu prilejul razei făcute acum câteva zile, că au pus în vânzare în oraș lapte falsificat.

— Lucrătorii barbieri din capitală au declarat greva, fiindcă patronii n-au satisfăcut noile lor pretențiuni, referitor la urcarea salariului.

— Corespondentul particular al ziarului „L'Information“ telegrafiază d'n Roma, că în Liguria, agitațiile metalurgicilor au crescut. La uzinele Ansaldo, lucrătorii după ce au spart porțile, au ținut un meeting, au ales un soviet al fabricii, cum și pe șefi și pe directori.

După aceea s'au apucat de lucru ca stăpâni ai uzinei, lucrând pentru propriul lor câștig. Soldații trimiși la uzină pentru a da afară pe lucrători, au fost nevoiți să întrebunțeze armele. Sunt mulți morți și răniți.

— Dr. Vasile Cucu, medic-șef al direcției E. F. R. Consultațiuni zilnic după masă dela 3—5 în Arad, str. Eminescu (Deák Ferenc) No 29 et. I. (casa Ortutay, vis-a-vis cu farmacia Földes).

— Ziarul „Românul“ roagă pe toți foștii săi corespondenți, să comunice dacă sunt dispuși să reînceapă trimiterea de corespondențe, pentru ca publicul să poată să fie informat de ceea ce se petrece în toată țară.

Afară de aceasta, „Românul“ angajează corespondenți, chiar și pentru localitățile mai mici, în condiții ce urmează să fie stabilite.

Oferțele se vor trimite pe adresa administrației.

x Radu Ursu atrage atențiunea publicului român din Arad și provincie asupra atelierului său de tuns, ras și frizat din Arad strada Mihai Eminescu No 2 și Indeosebi se adresează Onor. preoșimii pentru tunsul de păr și a bărbii rituale.

Serviciu prompt și curat. U 1010-5

— Rugăm pe toți comisionarii din vechiul regat al ziarului nostru, să binevoiască a încheia conturile și banii a-i trimite prin poșta la „Banca Carpaților“ din București, str. sf. Ionică, cu indicația „Pentru ziarul Românul“.

Despre încheierea conturilor rugăm a ne aviza în scris. Tot odată le aducem la cunoștință că în viitor nu le mai trimitem ziarul spre desfacere decât acelor vânzători cari și-au aranjat la timp conturile.

Administrația.

Revista Presei.

Opera română din București

De luni de zile, în tăcere, un mănunchi de articli, sub președinția activă a directorului Conservatorului, lucrează la înfăptuirea operei române.

Cu alternative de speranțe și decepții, s'a alcătuit un cor de 80 persoane, despre care azi, se spune, că a ajuns la interpretări magistrale; soliștii s'au preparat; maestrul Massini, trimis în străinătate, a adus de acolo elementele necesare de complectare, și astăzi azistăm la repetițiile premergătoare deschiderii, cari prevăd un succes desăvârșit.

Opera română își deschide porțile.

Atanasiu, Chiriș, dna Drăgulinescu, dna Feraru, Polescu, Istrati, Lazăr, Lupescu, Nasta, dna Teodorescu, Vrabiescu, dna Weintgartner, iată protagoniștii operei. Maestrii Weintgartner, Nona Otescu, Massini, iată dirijorii.

Tânăra alcătuire artistică nu a cruțat nici un sacrificiu pentru montare. Costume noi, decoruri după ultimile modele artistice, pentru care au fost angajați artiști speciali, balet celent și numeros, — este destul să spunem că prima balerină și protagonistele sunt operei mari din Viena — punerea în scenă sub conducerea directorului de scenă a oș din Viena; într'un cuvânt, s'au făcut cele mari sacrificii pentruca opera română, ce tregită de concursul oficialității, să fi înălțimea operelor reputate din apus.

Reprezentările vor începe cu Aida, sub direcția dlui Massini. Personalul care figurează în această operă este de 296 persoane, în afară de orchestră. Scena Teatrului Național este abia încăptoare.

Vor urma reprezentațiile operei „Carmen“ sub direcția dlui Nonna Otescu.

Weintgartner va dirija la Național concertele simfonice.

Tot la Național, în matineuri, se vor reprezenta balet.

E un început bun care merită toată lauda.

(„DACIA“).

Fruntașii Neamului.

Sub acest titlu „Banatul“ din Timișoara, scrie următoarele despre d. Vasile Goldiș:

Acel glas sonor și respicat, care vibrând cald și încrezător în dreptatea neamului românesc subjugat ce va să vie, de atâtea ori a deșteptat o teamă neînțeleasă pentru viitor în sufletele stăpânilor de eri, a rostit pentru întâia dată, la 18 Noemvrie (1 Decemvrie) 1918 în adunarea dela Alba-Iulia cuvântul atât de sfânt sufletului românesc: *România-Mare*.

Puterea sufletească, care l-a predestinat să aibe un loc de frunte, poate cel mai de frunte între frunțași, chiar în zilele cele mai mari ale neamului românesc de dincoaci de Carpați, când a cetit în mijlocul însuflețirii fără de seamă a celor 100.000 de delegați ai românilor de pretutindeni, voința fermă și neștrămutată a sufletului românesc de a se desrobi din jugul secular, cu putere magică a răpit cu sine întreaga adunare, care sub forța irezistibilă a acelor momente de avânt național a jurat pe treicolor: „Murim mai bine în luptă, cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost pământ!“

Asemenea unui prooroc, prevestitor al mântuirii, transportat în sferele senine ale viitorului, viziionar fanatic și extaziat al revendicărilor noastre naționale, a vestit de pe cea dintâia tribună liberă a neamului românesc, din falnică cetate a lui Mihai Viteazul, cu dicție distinsă și limpede ca să auză lumea mare, că Românul s'a deșteptat din somnul de moarte, zdrobindu-și cu o supremă încordare lanțurile, pentru a trăiască de aci înainte liber, stăpân în pământul strămoșesc.

Lacrimile de bucurie, ce s'au ivit în ochii noștri la cuvintele lui, ca o gloriolă de mărgăritare nestimate a încadrat cea mai frumoasă expresie a iubirii noastre de neam, formulată de creerul limpede al acestui bărbat ales al poporului românesc mult încercat.

Lacrimile de bucurie, ce s'au ivit în ochii noștri la cuvintele lui, ca o gloriolă de mărgăritare nestimate a încadrat cea mai frumoasă expresie a iubirii noastre de neam, formulată de creerul limpede al acestui bărbat ales al poporului românesc mult încercat.

Clipele de sfânt elan, în cari s'a întruchipat cel mai frumos vis „de dorul căruia s'au stins și moșii și strămoșii“, au fost răsplata cea mai frumoasă a acestui bărbat puritan, care din tinerețe și-a închinat viața neamului său oropsit.

Isbucnirea vulcanică a însuflețirii nemărginite, ce s'a descărcat din piepturile alor o sută de mii de români, a fost și o recunoștință a celor desrobiți pentru încordările mari, pentru munca și suferințele grele ce le-a înțimpinat decenii de-arândul, umilul profesor, în lupta întezită ce a purtat-o alături de ceilalți tovarăși distinși ai lui pentru dreptatea cauzei noastre.

Cât sunt de mici la suflet cei ce, mânați de interese de partid, azi îi invinoveșesc, că într-o clipă de grea cumpănă jefindu-și inima, pentru a servi neamul amenințat de călăii lui cu nimicire — a făcut declarații conștientante guvernului maghiar? Și cât sunt acuzele acestea de nemernice și de răutăcioase? Sufletul lui nobil și desinteresat rămâne neatins de aceste improșări cu noroi. El rămâne pentru noi, cari am trăit împreună cu al vremurilor de grea încercare, același bărbat nici odată n'a ezitat să

ate ori, prin suferințele lui a ervisiu bun neamului său. din familie preoțească, sufletească înrăurinta principiilor creștinești în Dumnezeu, nutrit lejdea divină, nici odată nu se abătut de la calea adevărată, ba dimpotrivă a crezut cu fanatism orb în triumful dreptății. Această credință i-a dat puterea să reziste ispitelor, refuzând distincțiuni, ba chiar și portofoliul ministerial îmbrăcat pe regimul, care avea singurul scop: sugrumarea conștiinței românești.

Astă tărie, această tenacitate, această fermitate de caracter l-a îndreptat să ajungă alături de prietenul său Șt. C. Popp, cel dintâiu ministru al nostru în guvernul României Mari, la clădirea care l-a pus și el o petricie.

Este unul dintre cei puțini cari vor putea să plece, la chemarea irevocabilă a Arhanghelului veșniciei, cu conștiința liniștită, că și-a făcut datoria cu vârf și îndesat.

Și va afla un locșor modest în cartea de aur a poporului românesc.

Contra furturilor dela C. F. R.

Comandantul trupelor din Transilvania, silit de împrejură, că mai ales din transporturile de cărbuni dispar mari cantități, producând astfel o perturbare nu numai la C. F. R. ci și în uzine și fabrici, face următoarele dispoziții prin

Ordonanța No 36.

Noi, Comandantul trupelor din Transilvania, văzând, că o parte din transporturile de cărbuni destinate armatei sau fabricelor, uzinelor, atelierelor și altor instituții elaturate armatei, se jefuesc pe drum, astfel, că la destinație vagoanele ajung aproape goale; iar o altă parte din aceste transporturi nici nu ajung la punctul, unde sunt dirijate, căci, prin stațiile intermediare, le schimbă destinația, pierzându-li se astfel urma cu totul:

Pe baza articolului 32 și 57 din Titlul II adițional C. J. M., în interesul siguranței armatei și apărarea Țării

Ordonăm:

1. Comandanții militari ai stațiilor sunt obligați a lua întinse măsuri, ca în zona stației unde au comandă, să nu se scoată ziua sau noaptea cărbuni din vagoane de cătră particulari, sau de personalul căilor ferate române.

De se va stabili, că din neglijența comandanților militari de gări s'a întâmplat devalizarea vagoanelor cu cărbuni, vor fi făcuți răspunzători conform legilor și regulamentelor militare.

2. În cazul în care, prin chiar toleranța sau știința comandanților militari de gări, s'au luat cărbuni din vagoane sau s'a schimbat destinația vagoanelor, ei devin personal responsabili și, vor fi judecați și condamnați până la 5 ani închisoare corecțională

3. Aceeași pedeapsă, prevăzută la art. de mai sus, se va aplica de Curțile marțiale șefului de stație, care, cu dela sine putere și de rea credință fiind, a schimbat destinația dată la origină vagoanelor cu cărbuni.

Se va mai aplica aceeași pedeapsă și a celor șefi de gară, cari au îndemnat sau au tolerat a se scoate cărbuni din vagoane de personalul subaltern al căilor ferate române sau de alți indivizi.

4. Personalul căilor ferate române, precum și particularii cari vor fi dovediți că au furat din vagoane o cantitate oarecare de cărbuni în curs de transport, sau în timpul staționării vagoanelor prin stații, vor fi de îndată arestați și trimiși în judecată, spre a li se aplica articolul 309, alineatul 4, Codul penal, de fac parte din personalul căilor ferate, sau articolul 308 Codul penal, de sunt delicvenți particulari, putându-li se mări pedeapsa la toți până la 4 ani închisoare, pe baza articolului 50 din Codul justiției militare Titlul II adițional.

5. Constatarea delicteilor prevăzute în această ordonanță, se va face, în ce privește pe comandanții militari ai stațiilor de C.F.R. de comisarii regali, de pretori, comandanți de piață și orice alți ofițeri special delegați de un comandament militar și care să fie superior, gradului avut de comandantul militar al stației.

Pentru toți ceilalți delicvenți, constatarea se poate face de organele mai sus indicate, precum și orice ofițer de poliție județiară sau de funcționarii superiori ai căilor ferate române.

6. Ordonanța de față se va publica, pe cât cu putință, în ziare, se va afișa în toate stațiile de drum de fer, în toate comunele, la sediul Curților marțiale, pretoriatelor, la comandurile de piață și localurile de jandarmerie, aducându-se la cunoștință obștească și prin bătae de tobă.

Această ordonanță devine executorie trei zile dela afișarea ei și se aplică numai celor deveniți culpabili în urma expirării acestui termen.

Dată la Comandamentul nostru din Sibiu azi 23 Febr. 1920.

Comandamentul trupelor din Transilvania: General Măndărescu. Șeful de stat maior:

Bancnotele stampilate în Bucovina.

În fine a apărut o ordonanță a resortului de finanțe, prin care se va pune în cătră capăt mizeriei ce a avut să îndure populațiunea și viața comercială cu bancnotele stampilate în Bucovina, cari erau refuzate de toată lumea ca mijloc de plată.

Ordonanța apărută în nr. 90 al „Gazetei Oficiale“ și purtând nr. 2099-920 conține următoarele:

Pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent se găsește în circulație și bilete de bancă austro-ungare, cari au fost stampilate în Bucovina. Stampila cu care sunt prevăzute aceste bilete e identică cu cea a Consiliului Dirigent, este aplicată însă pe partea cu text german a biletelor de bancă lipsind numai cele două stelute, cari separează cuvântul „România“.

Se aduce la cunoștință publicului, că primirea biletelor stampilate în Bucovina e obligatoare, fiind aceste investite cu aceeași putere de circulație, ca și biletele băncii Austro-Ungare stampilate de Consiliul Dirigent.

TELEGRAME.

„Agenția telegrafică Damian“ (tost Dacia).

Contra mobilizării din Bulgaria.

Sofia. — Guvernului bulgar i-a fost înmanată nota de protestare a Consiliului Suprem, împotriva chemării sub arme a contingentului 1920. Se cere imediată concediere a acestui contingent.

Grecia satisfăcută

Atena. — Guvernul a dat un comunicat oficial, prin care face cunoscut, că aliații au acordat Greciei teritoriile revendicate din Tracia, apoi orașul Smirna dimpreună cu hinterlandul său.

Ocuparea Constantinopolului.

Constantinopol 8. — Au sosit în oraș 10 mii de soldați ai aliaților pentru întărirea garnizoanei. În oraș situația este încă tot gravă. Ciocniri de stradă au zilnic loc, iar ciurma pustiește îngrozitor.

Guvernul maghiar și acaparatorii.

Budapesta. — Regentul Horthy a lansat un manifest către populație îndemnând la măsuri extreme împotriva acaparatorilor. Prețurile maximale au fost șterse în toată Ungaria.

Pregătiri pentru pacea cu Rusia.

Varșovia. — Duminică a sosit în capitala Poloniei, delegația de pace letonă, sub conducerea generalului Nostwar, spre a participa la discuțiile ce vor urma în chestiunea păcii cu Rusia sovietelor. Reprezentanții bolșevicilor nu vor fi invitați la Varșovia, decât după terminarea conferințelor dintre statele limitrofe Poloniei.

Se crede, că înainte chiar de-a fi invitați bolșevicii la Varșovia, rezultatul conferinței reprezentanților Poloniei și a statelor vecine ei, va fi telegrafiat la Moscova.

Censurat: C. Teodorescu.

Teatra, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO
În 10, 11 și 12 Martie

Senzație Pathé

Eri și azi

dramă socială în 4 acte.

Teatrul URANIA
În 9, 10, 11, 12 Martie

Secretul crucei
duble III.

Te 614

COMISIA PENTRU EXAMINAREA PREȚURILOR

No 65/1920 pres.

Ordinațiune.

În urma ordinului S. D. Resortul Agriculturii și comerțului No 3850 C—1919 dispunem tuturor negustorilor, restauranților, industriașilor de orice gen, croitori, pantofari, măcelari, brutari și tuturor celor cari se ocupă cu vânzarea de alimente pe teritoriul orașului Arad, — le ordon următoarele pentru severă acomodare și executare imediată:

I.

1) Toți acești sunt obligați să pro vadă toate articolele cu indicare de preț atât în *prăvălie cât și în galantane* (pentru lapte, untură, miere, etc. pe vasele în cari sunt) și vânzarea nu se poate face decât pe baza acestor prețuri.

În cafenele și restaurante prețurile mâncărilor și beuturilor se vor expune în locuri ușor de observat și astfel ca să poată fi văzute și din stradă. Lista de bucate a restaurantelor se va afișa în geam sau pe ușe.

Cel puțin tot a treia masă va trebui prevăzută cu listă de prețuri. Meseriașii vor afișa lista lor de prețuri în atelier.

2) Negustorul angrosist va putea vinde marfa sa numai negustorilor detașiști, detașiști numai consumatorilor, fiind interzisă vânzarea altor detașiști. Este interzisă reținerea mărfii și aglomerarea ei nemotivată.

3) La vânzarea de peste 50 cor. este obligatorie liberarea de factură, chiar dacă consumatorul nu o pretinde.

4) Fabricanții și producătorii vor putea socoti afară de spesele de producție 10—20%, beneficiu, negustorii angrosiști 5—15%, negustorii detașiști 10—30% după calitatea și cantitatea mărfii, precum și după uzul comercial al timpurilor normale.

5) Altfel de negustorie intermedie deci cea amintită la 2 este interzisă sub pedeapsă severă.

6) Fie care negustor și meseriaș este obligat a pune la dispoziție organelor de control cari sunt prevăzute cu legitimație sigilată și semnată de președinte, registrele și facturile originale, precum și să dea lămuriri cerute și la dorință să arate magazinul de mărfuri.

7) Toate facturile se vor prezenta pentru examinarea prețurilor.

8) Fără aprobare anterioară a Comisiunii pentru examinarea prețurilor nu se va putea ridica prețul nici unui articol.

9) Pe lângă acomodarea severă acelor amintite mai sus, negustorii și meseriașii sunt provocați a avea față de public o atitudine cinstită negustorească și să se poarte față de el conform timpurilor normale, căci Comisiunea și toate autoritățile vor face tot posibilul să salv-gardeze interesele producătorilor și negustorilor dar nu le va permite să abuzeze de situația consumatorilor.

10) Publicarea prin gazetă a ofertelor de vânzare anonime precum și publicarea de reclame cari nu corespund adevărului sunt interzisă.

11) Contravenienții se vor pedepsi conform dispozițiilor M. E. No 67.546, 67.818, și 67.820—1918 precum și M. E. 3372 și 67.790/1918 confirmate prin ordinul Cons. Dirig. Res. Agr. și Comerțului No 3850/1919.

În special dispozițiile punctelor 2—7 ale nr. 67.790/1918 al Ministeriului de Comerț sunt obligatorii observând că necunoștința acestor dispozițiuni nu scutesc pe nimeni de sub consecințele legale.

II.

Pedepse.

1) Contravenienții la aceasta ordinațiune conform dispoziției Cons. Dirig. Res. Agr. și Comerțului Nr. 3850—1910 vor putea fi pedepsiți cu amendă până la 100.000 (Unasută mii) cor. și închisoare până la 6 luni; mărfurile cari formează obiectul contravenției se vor confisca. În caz de lipsă să va dispune

asezarea sub sechestru a întregii întreprinderi precum și revocarea certificatului de industrie.

2) Aceasi pedeapsă o va primi și personalul dacă comite aceste contravenții fie cu știrea fie fără știrea proprietarului.

3) Deasemenea va fi pedepsit și cumpărătorul care va contraveni la prezenta ordinațiune cu rea voință, precum și acela, care va da sau promite un preț prea exagerat pentru articole de prima necesitate, pentru aducerea lor în circulație.

4) Sentințele în cazuri punctelor 2—3 se vor publica prin gazete pe spesele celor vizati.

III.

Rugăm toate autoritățile civile și militare precum și Onor. public consumator cu insistență ca se sprijinească activitatea Comisiunii prin controlul cumpărărilor precum și prin enunțarea cazurilor suspecte, cu atât mai mult că vor beneficia de 50% a valorii mărfurilor confiscate.

Pentru că negustorii să nu fie expuși la tulburări memotivate nu se vor lua în considerare decât denunțurile pozitive, și provăzute cu nume.

Pentru înfrânarea negustoriei necinstite este absolut necesară tinerea strictă a acestor dispoziții, denunțarea abuzelor observate, pentru că numai în cazuri când toate organele oficiale și sociale se asociază în mod sincer și îndeplinesc cu energie deplină partea de muncă ce le revine, vom reuși să înfrânăm aceasta uzură de mărfuri.

Informațiuni se pot lua la Secretarul Comisiunii de examinarea prețurilor. Palatul Atheneului. (Cultur palota.)

Dela Comisiunea de examinarea prețurilor Arad. 1022—1

Arad, la 1 Martie 1920.

Văzut și aprobat:

Dr. Robu mp.

primar.

Dr. Veliciu mp. Ioan Berzovan mp.
prefectul orașului. președintele Comisiunii.

PRIMĂRIA ORAȘULUI CU DREPT DE MUNICIPIU ARAD

PUBLICAȚIUNE.

Avizăm publicul că în baza bonului 9 a bonurilor de alimente distribuim sare per cap 1 kg. prin negustorii cari vind articli de ai autorităților.

Kgr. de sare costă 1 cor.

Provoacă negustorii districtului I. II. III. să se prezinte la 10 l. c. (Mercuri) cei din a IV. V. VI. la 11 l. c. (Joi) cei, din VII. VII. X. XI. XII. la 12 l. c. (Vineri) pentru rescumpărarea bonurilor de sare la oficiul Aprovizionării.

Sarea să va prelua, în baza bonurilor provizionării, la oficiul de sare unde se va și plăti.

Dr. Robu m. p.

șeful aprovizionării.

Caut un
candidat de avocat

pentru cancelaria mea advocațională din Arad.

Dr. Iustin Petruțiu
primiurisconsult județean.

Un cancelist

cu practică caută pretura Târnova jud. Arad. Salar după normele de salarizare. — Aceiași pretură caută și diurnist retribuit cu salar lunar de 500 coroane. — Ambele posturi sunt a se ocupa imediat.

AVIZ.

Avem onoare a încunoștința P. T. public, că începând cu ziua de azi, paralel cu întreprinderea noastră comercială de textile, am intrat în raport de companioni, cu întreprinderea de curățire chimică „Unio” și începând, cu ziua de azi, și aceasta uzină va funcționa complet Pentru lucrările intrate la aceasta întreprindere luăm complectă garanță, precum aceea, că toate hainele date spre curățire, se vor efectua în curs de trei zile.

Uzina: Str. Kinizsi No 1. Prăvălia: Str. Asztalos Sándor.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public, cu distincția:

Coproprietarii întreprinderii
chimice „Unio”

GROSS și ZEINER.

Haine pentru bărbați, băeți și copii,
ragloane și pardesiuri. A sortiment bogat, la depozitul de haine

M. NEUMANN, ARAD.

Publicație „HERMES” 616

Casa de Bancă IOAN PAUKER

BUCUREȘTI, Strada Lipsani Nrul 2.

Cumpără și vinde la cursul zilei.
Efecte publice și monezi. Provincia
prin poștă și telegraf. 898—30

VINARS SALIN DE
BRAD ESENTE DE
ROM ȘI LICHIORURI
VÂNZARE AN GROS LA
TEODOR ERENYI
ARAD, STR. DOBO No 3.

STEAGURI NAȚIONALE

se află
de vânzare în
diferite mărimi la

LIBRARIA „CONCORDIA”

ARAD, STR. EMINESCU (DEAK FERENC) No 39.

RECLAMA ESTE SUFLETUL
COMERCIULUI.